

κυριότητος καὶ ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡγόρασεν ἀπὸ τὸν ἀληθῆ κύριον καὶ ὅχι ὅτι ἡγόρασε μὲ τρόπον νόμιμον εἰς τρόπον ὥστε, ἂν τὸ πρᾶγμα ἦτον κλοπιμαῖον ὁ ἀληθὴς κύριος ἐπαναλαμβάνει τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ ἀγοραστής διεκδικεῖται περὶ τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν ἐπλήρωσε κατὰ τοῦ πωλήσαντος.

12. Ἡ συνήθεια θεωρεῖ ἰσχυρὰν τὴν ἀπόκτησιν τῆς δουλείας μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῶν μερῶν καὶ μὲ τὴν συνέχειαν χρόνων ἱκανῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ νὰ καταγράφεται εἰς ἐπὶ τούτου δημόσιον βιβλίον.
13. Οἱ κάτοικοι ἑνὸς χωρίου ἢ ἑνὸς ἐκάστου μέρους εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ βώσκουν τὰ ζῶα των εἰς τὸ μέρος τοῦτο, χωρὶς νὰ κάμνουν οὐδεμίαν περὶ τούτου ῥητὴν συμφωνίαν.

Περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν

14. Ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν καθεὶς νὰ ὑποθηκάζῃ τὰ κτήματά του ὅπως θέλῃ ἢ συνήθεια δίδει τὴν ἄδειαν νὰ ἐξετάζονται τὰ λαθραίως ὑποθηκασμένα εἰς ὅποιον-δήποτε χεῖρας εὐρεθοῦν, δίδει ἐπίσης τὸ δικαίωμα εἰς τὰ τρία πρόσωπα νὰ γνωρίσωσι ἂν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα εἶναι ὑποθηκασμένον ἢ μή, ὥστε δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ δίκαιά των καὶ νὰ ἀπαλαχθοῦν ἀπὸ τὰ ἐκ τούτου πηγάζοντα ἀτοπήματα· δὲν ἀπαιτεῖ ὅμως αἱ ὑποθέσεις ὅλαι νὰ καταγράφονται εἰς δημόσιον βιβλίον, ὅπου καθεὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ βλέπῃ ἂν ἐν κτῆμα εἶναι ὑποθηκασμένον ἢ μή.
15. Ἡ συνήθεια εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον.
16. Ἡ συνήθεια διακρίνει τέσσαρα μόνον προνόμια πρὸς τοὺς δανειστὰς καὶ πρῶτον, τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν συζύγων των διὰ τὴν προῖκα αὐτῶν, δεύτερον τῶν ἀνηλίκων καὶ ἀνικάνων ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου, τρίτον τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν συνακτῶν καὶ οἰκονομικῶν διαχειριστῶν, τέταρτον τῶν ὑπηρετῶν ἐπὶ τῶν δεδουλευμένων μισθῶν τῆς ὑπηρεσίας των.

Νομικὰ ἔθιμα

2. ΝΑΞΟΣ¹

Ἀριθ. 325

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν Γραμματείαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 1833 προσκλήσεως τῆς Βασιλ. ταύτης Γραμματείας ἀναφορὰν τῆς τοπικῆς Δημογεροντίας τῆς πόλεως Νάξου ἀφορῶσα τὰς τοπικὰς συνηθείας τῆς νήσου ταύτης.

¹ Βλ. ἔγγραφον ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1833 περὶ τῶν ἀρχαίων ἐθίμων τῆς Νάξου, εἰς Α. Χρυσανθοπούλου, ἐνθ' ἀν. 85 ἐπ.

Ἡ τοπικὴ Δημογεροντία τῆς πόλεως Νάξου μετὰ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Εἰρηνοδίκου ἐπὶ πληρεστάτης συνεδριάσεως τῶν προκριτοτέρων καὶ εἰδημονεστέρων τῆς πρωτευούσης καὶ ὅλων τῶν χωρίων τῆς νήσου ταύτης, συμβουλευθεῖσα καὶ ἐξετάσασα λεπτομερῶς περὶ τῶν ἀρχαίων ἐθίμων, ἔλαβεν τὰς κάτωθεν ἀκριβεῖς πληροφορίες, διὸ καὶ ἀπαντᾷ κεφαλαιωδῶς ὡς ἀκολούθως.

Ζητήματα περὶ τοπικῶν συνηθειῶν.

Διασάφῃσις περὶ τῶν κτημάτων περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴ Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας ἐζήτησε πληροφορίες.

Περὶ Ἐπιτροπείας: 1^{ον}. Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν νόμον.

2^{ον}. Δὲν ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ δίδωνται ἐπίτροποι εἰς τὰ ὄρφανὰ ἀνήλικα, ἀλλ' οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς ἀναλαμβάνουν τὴν ἐπιτροπείαν, χωρὶς ν' ἀπαιτήσουν εἶδος τι μισθοῦ ἐτησίον.

3^{ον}. Οἱ ἀναδεχόμενοι τὴν ἐπιτροπὴν συγγενεῖς δὲν ἔχουν ἄδειαν νὰ ἐκποιήσωσιν ἀκίνητα πράγματα τῶν ἀνηλίκων, μόνον δὲ κινητὰ φθειρόμενα δύνανται νὰ πωλήσωσι πρὸς ὄφελος τῶν ἀνηλίκων, οὐδ' ἔχουν ἀνάγκην νὰ ζητήσουν ἄδειαν δικαστοῦ, ἀλλ' αὐτοὶ μόνοι ὅπως γνωρίζουν συμφερότερον κάμνουν.

4^{ον}. Ἐπειδὴ ἡ συνήθεια τοῦ τόπου δὲν διετήρησε τὴν τάξιν τοῦ νόμου νὰ δίδωνται ἐπίτροποι εἰς τὰ ἀνήλικα, διὰ τοῦτο δὲν διακρίνονται εἰς ἄνηβα καὶ ἔφηβα, οὐδὲ κηδεμόνες διορίζονται, ἀλλ' ὅταν φθάσουν εἰς ἡλικίαν νόμιμον εἶναι κύριοι νὰ πράξωσιν ὅπως θέλουν, καὶ εἰς αὐτοὺς μόνους ἀφιερώνεται ἡ διαχείρησις τῆς περιουσίας των. Ἡλικία δὲ νόμιμος λογίζεται, εἰς μὲν τὰ τῆς πόλεως ὅταν φθάσουν τὸ 18, εἰς δὲ τὰ χωρία τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Περὶ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας: 5^{ον}. Τὴν ἐνέργειαν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς ἔχουν ἐπὶ τῆς ὁλότητος τῶν δικαιωμάτων τῶν τέκνων των καὶ πρὸς τὰ τέκνα τῶν τέκνων των ἡ τοπικὴ συνήθεια τὴν ἀφιερώνει πρὸς μόνον τὸν πατέρα. Ἐν ὅσῳ αὐτὸς ζῇ καὶ ἀποκλείει ὀλοτελῶς τὴν μητέρα μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς μεταβαίνει εἰς τὴν μητέρα, πρὸς δὲ τὰ τέκνα τῶν τέκνων των δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὰν ἐξουσίαν.

6^{ον}. Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον, διότι ὅταν τρία τέκνα φθάσουν τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἀναχωρήσωσιν τῆς πατρικῆς οἰκίας, αἱ προσκτήσεις αὐτῶν καὶ ὅσα ἄλλα περιέλθουν εἰς αὐτὰ ἀπὸ κληρονομικὰ δικαιώματα εἶναι ὑπὸ τὴν δεσποτείαν των, πρὶν δὲ τῆς ἡλικίας ταύτης, εἰς δὲ ἀνεχώρουν τῆς πατρικῆς οἰκίας, αἱ μὲν προσκτήσεις αὐτῶν ἐθεωροῦντο τῶν γονέων, τὰ δὲ προερχόμενα ἀπὸ κληρονομικὰ δικαιώματα ἦτον μόνον ὑπὸ τὴν χρῆσιν δεσποτείαν αὐτῶν,

ἕως οὗ ἡθέλον ἀναχωρήσει τῆς πατρικῆς οἰκίας, περὶ δὲ πεκουλίου δὲν ἔχει συνήθειαν ὁ τόπος μας.

7^{ον}. Ἡ πατρικὴ ἐξουσία παύει μετὰ τὴν ὑπανδρείαν, εἰς δὲ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν του δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ἐξουσίαν ὁ πατήρ, ἀλλ' εἰς μόνους τοὺς υἱοὺς του.

8^{ον}. Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου μας δὲν διεφύλαξε τὴν τάξιν τῆς υἱοθεσίας, ἀλλ' οὐδὲ ἀδελφοποιῖαν συγχωρεῖ.

Περὶ νομῆς: 9^{ον}. Ἡ τοπικὴ συνήθεια θέλει ὅτι τὴν νομὴν πράγματις τινος ἀκινήτου γ' ἀποκτᾷ τις μὲ τὴν κατοχὴν τριάκοντα τουλάχιστον ἐτῶν.

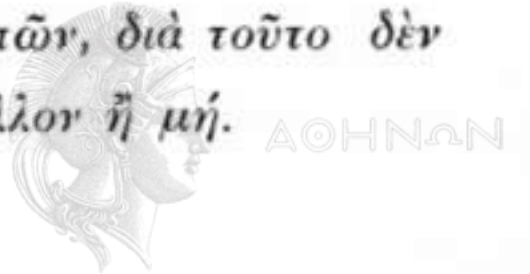
Περὶ κυριότητος καὶ δουλειῶν: 10^{ον}. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος δὲν ζητεῖται μόνον ἡ συγκατάθεσις τῶν μερῶν καὶ ἡ πραγματικὴ παράδοσις τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὅλαι αἱ περὶ ἀκινήτων ἐκποιήσεις πρέπει γὰ καταγράφονται ἢ εἰς δημόσια βιβλία ἢ εἰς μερικὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ χωρὶς ἔγγραφον πᾶσα περὶ ἐκποιήσεως πράξις θεωρεῖται ἀνίσχυρος.

11^{ον}. Ἐὰν ὁ πρῶτος κατέχων ἀκίνητον πρᾶγμα τὸ ἐπώλησε κακῶς, οἱ ἔχοντες δικαίωμα ἰσχυρότερον ἐπὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος δύναται γὰ τὸ ζητήσουν ἀπὸ τὸν ἀγοράσαντα καὶ χωρὶς γὰ τοῦ ἀποδώσουν τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔδωκε, τὰ δὲ κλοπιμαῖα ἢ ἄλλως κακῶς ἐξουσιαζόμενα ἔαν πωληθῶν μὲ τρόπον δημόσιον οἱ ἀγορασταὶ μένουν ἀκαταζήτητοι. Ἐὰν δὲ κρυφίως ὁ κύριος αὐτῶν δύναται, γὰ τὸ ζητῇ ἀπὸ τὸν κρυφίως ἀγοράσαντα καὶ χωρὶς γὰ τοῦ δώσει τὴν τιμὴν ὅπου ἔδωκεν, ὁ δὲ ἀγοράσας κακῶς χρεωστεῖ γὰ ἀποταθῇ πρὸς τὸν κλέπτην.

12^{ον}. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν δουλειῶν δὲν ζητεῖται ἡ πραγματικὴ συγκατάθεσις τῶν μερῶν οὐδὲ καταγράφονται αἱ περὶ δουλειῶν πράξεις εἰς δημόσια βιβλία, ἀλλὰ διὰ τῆς πολυκαιρίας θεωρεῖται ἰσχυρὰ ἡ ἀπαίτησις τῶν δουλειῶν.

13^{ον}. Σύμφωνον τὸ παρὸν ἄρθρον μὲ τὸ ἄνωθεν ὡς πρὸς τὰς δουλείας, ὡς δὲ πρὸς τὸ τῆς βοσκῆς δικαίωμα σύμφωνον μὲ τὸν νόμον, διότι ὅταν ὁ τόπος εἶναι δημόσιος ὅλοι ἔχουν τὸ δικαίωμα γὰ βόσκουν τὰ ζῶα των εἰς τὸν τόπον τοῦτον χωρὶς προϋπάρχουσαν ρητὴν συμφωνίαν.

Περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν: 14^{ον}. Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου σύμφωνος μὲ τὸν νόμον, διὰ τοῦτο ὁ ἰδιοκτήτης ἔχει τὴν ἐξουσίαν γὰ ὑποθηκιάζει τὰ κτήματά του ὅπως θέλει. Ἐκεῖνος δὲ ὅπου διὰ τῆς κατοχῆς χρόνον τινὸς νέμεται τὸ ὑποθηκιαζόμενον κτῆμα, εἶναι ὁ νόμιμος ὑποθηκάρσιος τοῦ κτήματος· οἱ δὲ κρυφίως ὑποθηκιάζοντες δὲν εἶχον τὸ παραμικρὸν δικαίωμα εἰς τὸ κτῆμα. Ὅλαι δὲ ἐν γένει αἱ περὶ ἀκινήτων ὑποθηκῆς γίνονται ἔγγραφοι καὶ εἰς δημόσια βιβλία καταγραφόμεναι καὶ εἰς μερικὰ ἰδιωτικά. Ἐπειδὴ δὲ τὰ περὶ ὑποθηκῶν ἔγγραφα δὲν καταγράφονται μόνον εἰς δημόσια βιβλία, ἀλλὰ γράφονται καὶ παρὰ ἰδιωτῶν, διὰ τοῦτο δὲν δύναται γὰ γνωρίσῃ τις ἂν τὸ κτῆμα εἶναι ὑποθηκιασμένον εἰς ἄλλον ἢ μή.

15^{ον}. Σύμφωναν τὸ δέκατον πέμπτον ἄρθρον μὲ τὸν νόμον, ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνας μὲ τὸν νόμον.

16^{ον}. Ἡ συνήθεια τοῦ τόπου σύμφωνας μὲ τὸν νόμον ὥς πρὸς τὴν προῖκα τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν προνόμια προτιμήσεως ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν συζύγων των, περὶ δὲ ἀνικάνου καὶ ἀνηλίκου δὲν συνέβη ποτὲ τοιοῦτόν τι. Οἱ δὲ προμηθεύσαντες χρήματα διὰ τὴν ἀγορὰν τινὸς ἀκινήτου, δὲν ἔχουν δικαίωμα προτιμήσεως ἐπ' αὐτό. Ἀλλ' οἱ δανεισταὶ ὅλοι χαίρουν τὸ ἴδιον δικαίωμα. Περὶ δὲ προτιμήσεως τοῦ κράτους, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα δὲν συνέβησαν, τὰ ἀγνοεῖ ἡ τοπικὴ συνήθεια, οὔτε δὲ προνόμια προτιμήσεως ἔχει ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα εἶναι ἀρχαιότερα, ἀλλ' ὅλοι καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ὕστεροι δανεισταὶ χαίρουν τὰ ἴδια προνόμια, ὅποιος δὲ ἔχει κτῆμα ὑποθηκασμένον καὶ νέμεται αὐτὸ διὰ τῆς κατοχῆς, κατὰ τὴν τοπικὴν λέξιν πακτωσίας λεγομένης, αὐτὸς ἔχει δικαίωμα προτιμήσεως ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους δανειστάς.

Ἐν Νάξῳ τὴν 20 Νοεμβρίου 1833

Εὐπειθέστατοι

Οἱ τοπικοὶ δημογέροντες τῆς πόλεως Νάξου

Χρυσανθος Σομμαρίπας

Ἀνδρόνικος μπαζ<ε>γος

I. μπαρότζης

(T.Σ.)

Γεώργιος

3. ΣΥΡΑ

Ἀριθ. 358

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Σύρα τῇ 24 Ὀκτωβρίου

Πρὸς

1833

Τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπ'

B. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

ἀριθ. 1133 Ἐγκυκλίον της

Ἡ ἀπάντησις τῆς ὑπ' ἀρ. 1133 Ἐγκυκλίου τῆς B. ταύτης Γραμματείας ἀναφορικῶς τῶν 16 ζητημάτων της.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1133 Ἐγκυκλίου τῆς B. ταύτης Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας σπεύδει ἡ Δημογεροντία αὕτη νὰ καθυποβάλῃ τὰ εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐπικρατοῦντα ἔθιμα, ἀναφορικῶς εἰς τὰ ἐν τῇ ῥηθείῳ Ἐγκυκλίῳ ἐπισυναπτόμενα ζητήματα.

A^{ον} Οἱ ἐπίτροποι τῶν ὀρφανῶν, ἂν ᾗτον ξένοι, ἐλάμβανον σχεδὸν πάντοτε μι-